

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Algemene
Fiscale Politiek

Persoonsgegevens

nota

Monitoring btw-verlaging op energie

Datum

14 februari 2023

Notanummer

2023-0000027952

Bijlagen

1. Kamerbrief monitoring
2. Onderzoeksverslag - m
3. 302780p Stas

Aanleiding

Van 1 juli tot en met 31 december 2022 is de btw verlaagd van 21% naar 9% op energie (elektriciteit, gas en stadsverwarming). De aangenomen motie Stoffer¹ verzoekt om zo nauwkeurig mogelijk te monitoren hoe de btw-verlaging doorwerkt in consumentenprijzen. De resultaten van het onderzoek hiernaar zijn in december met u besproken (bijlage 3). Na die bespreking zijn nieuwe gesprekken met ACM en EZK gevoerd over mogelijkheden om meer zicht te krijgen op de doorwerking van de btw-verlaging in consumentenprijzen.

Beslispunten

Gaat u akkoord met verzending van bijgevoegde brief (bijlage 1) aan de Tweede Kamer en zo ja, wilt u de brief tekenen?

Gaat u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- Het onderzoeksresultaat dat we in december al besproken is:
 - o dat voor een deel van de huishoudens is vast te stellen dat de btw-verlaging is doorberekend in de consumentenprijzen. Dit zijn de huishoudens die hun tarieven vóór maart 2022 hebben vastgezet voor ten minste de rest van dit kalenderjaar.
 - o Voor de overige huishoudens is niet met zekerheid te zeggen of en in hoeverre de btw is doorberekend. Het effect van een btw-verlaging is namelijk niet te onderscheiden van andere factoren die effect hebben op consumentenprijzen zoals de forse stijging van de inkoopprijzen, de volatiliteit op de energiemarkten en veranderingen in de inkoopstrategieën van energieleveranciers.
- Na onze bespreking in december hebben we de ACM en EZK nogmaals benaderd met de vraag of we betere informatie kunnen krijgen over de totstandkoming van de consumentenprijzen voor energie.

¹ Kamerstukken II 2021-2022, 36 088, nr. 17

- De ACM geeft aan dat de data die zij opvragen bij marktpartijen alleen gebruikt mag worden voor hun wettelijke taken. Een analyse zoals wij die voor ons zagen, valt daar niet onder. Bovendien heeft de ACM maar van een klein gedeelte alle onderliggende data m.b.t. kosten en marges, dus zelfs zonder juridische beperkingen zou een uitgebreide analyse niet zomaar gemaakt kunnen worden.
- EZK heeft geen inzicht in de exacte totstandkoming van de energieprijs voor huishoudens omdat dit bedrijfsgevoelige informatie is. Zij geven aan dat de RVO vanwege hun controletaak bij het verstrekken van subsidies (tbv prijsplafond) pas na afloop van het kalenderjaar 2023 bij de margetoets wel meer inzicht krijgt in de totstandkoming van de retailprijs in dit jaar, echter hiermee kan geen conclusie worden getrokken over de btw-verlagingsmaatregel uit 2022.
- Uit beide gesprekken volgde ook dat - zelfs als er betere informatie geleverd kon worden over de marges - dat ook dit geen volledig inzicht zal geven in de mate waarin een btw-verlaging is doorberekend.

Toelichting

- In de zomer, voorafgaand aan de analyse zijn gesprekken geweest met energieleveranciers, ACM en het CBS om te inventariseren welke mogelijkheden er zijn om de btw-verlaging te monitoren.
- Met behulp van data van het CBS, van (drie grote) individuele energieleveranciers, data over Belgische energietarieven en inkooprijzen hebben we een analyse gedaan naar de doorberekening van de btw-verlaging naar consumentenrijzen.
- U vroeg tijdens de vorige bespreking naar wat er is gecommuniceerd over de mogelijkheden om de btw-verlaging te monitoren. In het wetsvoorstel aanvullende fiscale koopkrachtmaatregelen werd de onzekerheid over doorberekening naar consumenten al benoemd. In de nota naar aanleiding van het verslag over dit wetsvoorstel is geschreven dat het niet mogelijk is om het effect van de btw-verlaging te onderscheiden van andere factoren, dit is ook de conclusie uit het onderzoeksrapport.

Communicatie

Voor eventuele vragen n.a.v. deze brief wordt een korte woordvoeringslijn opgesteld.

Politiek/bestuurlijke context

- Op 15 februari a.s. is het commissiedebat grenseffecten. Mogelijk wordt hier gevraagd naar het deel van motie Stoffer dat ziet op de monitoring van de btw-verlaging op energie. Indien u akkoord bent wordt de brief met onderzoeksresultaten nog voor het CD naar de Tweede Kamer verstuurd. U kunt tijdens het CD verwijzen naar dit onderzoeksrapport.
- Met bijgevoegde brief (bijlage 1) en rapportage (bijlage 2) wordt na het accijnsdeel nu ook invulling gegeven aan het btw-deel van de motie van het lid Stoffer over het monitoren van de effecten van de compensatie voor de gestegen energie- en brandstofprijzen². De koppeling met

² Kamerstuk 36088, nr. 17.

inkomensgroepen waar de motie om vraagt, kon niet gemaakt worden. De effecten van het gehele koopkrachtpakket (volgend uit de Voorjaarsbesluitvorming) zijn in juni al integraal doorgerekend door het Centraal Planbureau.³ Hierin zijn ook de effecten op verschillende inkomensgroepen meegenomen

- Op 7 november 2022 is de Tweede Kamer al geïnformeerd over het deel van de motie dat ging over brandstoffen⁴.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

³ [Stresstest kosten van levensonderhoud \(cpb.nl\)](https://cpb.nl/stresstest-kosten-van-levensonderhoud)

⁴ Kamerstuk 36202, nr. 81.